या त्वाऽहं चन्दनादिग्धमपश्यं सूर्य्यवर्चसं । सा त्वां पङ्कमलादिग्धं दृष्ट्वा मुह्यामि भारत ।
या त्वाऽहं कौशिकैर्व्वस्त्रैः शुभ्रैराच्छादितं पुरा । दृष्टवत्यस्मि राजेन्द्र सा त्वां पश्यामि चीरिणं ।
यच्च तद्रुक्मपात्रीभिर्ब्राह्मणेभ्यःसहस्रशः । ह्रियते ते गृहादन्नं संस्कृतं सार्व्वकामिकं ।
यतीनामगृहाणां ते तथैव गृहमेधिनां । दीयते भोजनं राजन्नतीव गुणवत् प्रभो ।
सत्कृतानि सहस्राणि सर्व्वकामैः पुरा गृहे । सर्व्वकामैः सुविहितैर्यदपूजं यथा द्विजान् । १००५
तच्च राजन्नपश्यन्त्याः का शान्तिर्हृदयस्य मे । यत्ते भ्रातॄन्महाराज युवानो मृष्टकुण्डलाः ।
अभोजयन्त मृष्टान्नैः सूदाः परमसंस्कृतैः । सर्व्वांस्तानद्य पश्यामि वने वन्येन जीविनः ।
अदुःखार्हान्मनुष्येन्द्र नोपशाम्यति मे मनः । भीमसेनमिमञ्चापि दुःखितं वनवासिनं ।
ध्यायतः किं न मन्युस्ते प्राप्ते काले विवर्द्धते । भीमसेनं हि कर्म्माणि स्वयं कुर्व्वाणमच्युतं ।
सुखार्हं दुःखितं दृष्ट्वा कस्मान्मन्युर्न वर्द्धते । सत्कृतं विविधैर्य्यानैर्व्वस्त्रैरुच्चावचैस्तथा । १०१०
तन्ते वनगतं दृष्ट्वा कस्मान्मन्युर्न वर्द्धते । अयं कुरूत्रणे सर्व्वान् हन्तुमुत्सहते प्रभुः ।
त्वत्प्रतिज्ञां प्रतीक्षंस्तु सहतेऽयं वृकोदरः । योऽर्ज्जुनेनार्ज्जुनस्तुल्यो द्विबाहुर्व्वज्रबाहुना ।
शरावमर्द्दे शीघ्रत्वात् कालान्तकयमोपमः । यस्य शस्त्रप्रतापेन प्रणताः सर्व्वपार्थिवाः ।
यज्ञे तव महाराज ब्राह्मणानुपतस्थिरे । तमिमं पुरुषव्याघ्रं पूजितं देवदानवैः ।
ध्यायन्तमर्ज्जुनं दृष्ट्वा कस्माद्राजन्न कुप्यसि । दृष्ट्वा वनगतं पार्थमदुःखार्हं सुखोचितं । १०१५
न च ते वर्द्धते मन्युस्तेन मुह्यामि भारत । यो देवांश्च मनुष्यांश्च सर्पांश्चैकरथोऽजयत् ।
तं ते वनगतं दृष्ट्वा कस्मान्मन्युर्न वर्द्धते । यो यानैरद्भुताकारैर्हयैर्नागैश्च संवृतः ।
प्रसह्य वित्तान्यादत्त पार्थिवेभ्यः परन्तपः । क्षिपत्येकेन वेगेन पञ्चबाणशतानि यः ।
तं ते वनगतं दृष्ट्वा कस्मान्मन्युर्न वर्द्धते । श्यामं वृहन्तं तरुणं चर्म्मिणामुत्तमं रणे ।
नकुलं ते वने दृष्ट्वा कस्मान्मन्युर्न वर्द्धते । दर्शनीयञ्च शूरञ्च माद्रीपुत्रं युधिष्ठिर । १०२०
सहदेवं वने दृष्ट्वा कस्मात् क्षमसि पार्थिव । नकुलं सहदेवञ्च दृष्ट्वा ते दुःखितावुभौ ।
अदुःखार्हौ मनुष्येन्द्र कस्मान्मन्युर्न वर्द्धते । द्रुपदस्य कुले जातां स्नुषां पाण्डोर्म्महात्मनः ।
धृष्टद्युम्नस्य भगिनीं वीरपत्नीमनुव्रतां । मां वै वनगतां दृष्ट्वा कस्मात् क्षमसि पार्थिव ।
नूनञ्च तव वै नास्ति मन्युर्भरतसत्तम । यत्ते भ्रातॄंश्च माञ्चैव दृष्ट्वा न व्यथते मनः ।
न निर्म्मन्युः क्षत्रियोऽस्ति लोके निर्व्वचनं स्मृतं । तदद्य त्वयि पश्यामि क्षत्रिये विपरीतवत् । १०२५
यो न दर्शयते तेजः क्षत्रियः काल आगते । सर्व्वभूतानि तं पार्थ सदा परिभवन्त्युत ।
तत्त्वया न क्षमा कार्य्या शत्रून् प्रति कथञ्चन । तेजसैव हि ते शक्या निहन्तुं नात्र संशयः ।
तथैव यः क्षमाकाले क्षत्रियो नोपशाम्यति । अप्रियः सर्व्वभूतानां सोऽमुत्रेह च नश्यति ।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि अर्ज्जुनाभिगमनपर्व्वणि द्रौपदीपरितापवाक्ये सप्तविंशतितमोऽध्यायः ॥ २७ ॥
॥ द्रौपद्युवाच ॥ अत्राप्युदाहरन्तीममितिहासं पुरातनं । प्रह्लादस्य च संवादं बलेर्व्वैरोचनस्य च ।